

PRAWO PRZYMIERZA

Przedmiot studium: Pwt 7,9.

Część I: Przegląd

Przymierze, które Bóg zawarł z Izraelitami na Synaju, miało być przykładem działania łaski Bożej, tak by wszyscy mogli ją ujrzyć za pośrednictwem ludu Bożego. Przymierze definiowało więź Izraelitów z Bogiem. Nadawało ramy, w których Izraelici mieli działać i żyć tak, by najlepiej przekazywać Boże przesłanie.

Część II: Komentarz

Przykłady działania Jahwe dla innych narodów przed wybraniem Izraela opierają się na wczesnych fragmentach takich jak Rdz 20,3-6 i Rdz 21,32. Czyż nie jest uderzające odkrycie, iż w odpowiedzi skierowanej do Boga filistyński król Abimelek nazwał swój niesemicki naród „sprawiedliwym narodem”?

„Jahwe zawsze podtrzymywał łączność z niehebrajczykami i wybierał «pogan» jako swoich reprezentantów i sługi, a nawet kapłanów według swej woli. (...) Jahwe posłużył się Jetrą Kenitą, który znał imię Jahwe przed Mojżeszem i w jakimś stopniu pomógł mu je zrozumieć oraz wdrożyć plany Jahwe dla ludzkości. (...) Mamy tu do czynienia z tzw. pogański, afro-azjatycki lud zachowujący tę istotną wiedzę przed wkroczeniem Hebrajczyków na scenę dziejów!” (Charles E. Bradford, *Sabbath Roots: The African Connection*, s. 36).

Wybranie Izraela

Podobnie Hebrajczycy zostali wyciosani z rodu Abrahama. Starożytny Izrael wyrósł z Bożej opatrności, aby wydawać świadectwo o Bogu innym narodom. Powiązanie między wybraniem Izraela a powszechnie obowiązującym prawem Jahwe wymaga wyjaśnienia: „Nadanie prawa było tak samo dziełem łaski jak Boży dar wybrania. Dar prawa jest tak samo przejawem miłosierdzia jak wyzwolenie z niewoli egipskiej. Dar prawa jest tak samo dziełem Bożej miłości, jak zawarcie przymierza, którego częścią jest prawo. Tak więc prawo jest narzędziem definiującym wszystkie więzi w ramach przymierza i społeczności przymierza” (Gerhard F. Hasel i Michael G. Hasel, *The Promise: God's Everlasting Covenant*, s. 72).

Prawo w przymierzu

„Hebrajskie słowo tłumaczone jako «prawo» (*tôrāh*) występuje co najmniej 220 razy w *Starym Testamencie*. Nie należy go rozumieć w znaczeniu łacińskiego *lex*, które oznacza prawo imperium. Nie należy go też rozumieć tak, jak Grecy rozumieli prawo (*nomos*), mianowicie jako utarty sposób postępowania. W języku hebrajskim słowo *tôrāh* pochodzi od słowa *hôrāh*, które znaczy «wskazać» czy «pouczyć». W tym sensie słowo «prawo» oznacza objawioną wolę Boga lub dowolną jej część. Bóg dał Izraelowi to pouczenie, *tôrāh*, w postaci «ustaw i praw» (Pwt 4,14) czy «świadectw, ustaw i praw» (w. 45) regulujących życie Izraela. Słowo *tôrāh* często jest używane w tym znaczeniu. Tak więc prawo może być szeroko zakrojonym «pouczeniem» obejmującym różnego rodzaju przepisy: moralne i etyczne, cywilne i społeczne, ofiarnicze i kultyczne oraz higieniczne i zdrowotne. W innych przypadkach «prawo» (*tôrāh*) może być używane w wąskim znaczeniu, oznaczając Dziesięcioro Przykazań czyli Dekalog” (Gerhard F. Hasel i Michael G. Hasel, *The Promise: God's Everlasting Covenant*, s. 73).

Niezmiennność prawa Bożego

Psalmista napisał: „Doskonałe są Pańskie pouczenia, bo ludziom pokrzepienie dają; wiecznotrwałe jest Pańskie prawo, bo mądrymi czyni wszystkich, co są prostego serca. Nakazy Pańskie są słuszne i radują serce, wyraźna jest wola Pana i wzrok ludzki oświeca. (...) Sprawiedliwe są wyroki Pana, wszystkie bez wyjątku słuszne. Cenniejsze są od złota (...) i słodsze są od miodu, od miodu płynącego z plastra” (Ps 19,8-11 BKR).

Zawsze powinniśmy pamiętać, że nasza potrzeba prawa Bożego wiąże się z nikczemnym stanem ludzkiej psychiki, a nie jedynie potrzebą naprostowania naszego grzesznego postępowania. Jedynie Chrystus jest w stanie udzielić człowiekowi swojego spokoju i stabilności, a czyni to wskazując nam siebie jako Wzorzec (Iz 26,3, Mt 12).

Jednocześnie prawo zostało nam dane dla naszego dobra. Kto z nas nie cierpiał i nie widział cierpienia innych z powodu nieposłuszeństwa prawu Bożemu? Pomyśl, o ile lepszy byłby świat, gdyby ludzie po prostu byli posłuszni prawu Bożemu. Jak wiele zmieniłoby się, gdyby przestrzegali choćby sześciu ostatnich z Dziesięciorga Przykazań!

Tymczasem apostoł Paweł mówi: „I was, którzy niegdyś byliście mu obcymi i wrogo usposobionymi, a uczynki wasze złe były, teraz pojednał w jego ziemskim ciele przez śmierć, aby was stawić przed obliczem swoim jako świętych i niepokalanych, i nienaganych, *jeśli tylko wytrwacie w wierze, ugruntowani i stali*, i nie

zachwiejecie się w nadziei, opartej na ewangelii” (Kol 1,21-23). Dla wierzącego duchowa dojrzałość, o której mówi Paweł, nie jest osiągalna w jednej chwili. Wzrastanie w łasce jest przedstawione jako proces odrodzenia trwający całe życie. W swoich słowach Paweł w inny sposób wyraził warunki przymierza ustanowionego przez Jahwe z Izraelitami. (Studiuj Wj 19,5; Kpł 26,3-4.14.16; Pwt 5,33; 6,5; 10,12; 11,1.13.22; 13,3.18).

„Tak więc jest oczywiste, że sposób zbawienia w *Starym Testamencie* jest taki sam jak sposób zbawienia w *Nowym Testamencie* - w obu przypadkach zbawienie jest z łaski przez wiarę, która prowadzi do posłuszeństwa” (Gerhard F. Hasel i Michael G. Hasel, *The Promise: God's Everlasting Covenant*, s. 78).

Z drugiej strony, należy pamiętać, że jak bez Chrystusa skrucha jest po prostu niemożliwa, tak w kwestii uświęcenia „bez Chrystusa nie możecie nawet pomyśleć. Nie macie naturalnej skłonności do tego, aby do Niego przyjść, jeżeli On Swoim Duchem nie wywrze wpływu na wasze umysły” (Ellen G. White, *Wiara i uczynek*, Warszawa 2005, s. 73). (Studiuj J 14,15; 15-17; Dz 5,32; Rz 2,4; 1 Kor 13; Ga 5,14-26, Ef 2,8-10; 5; 1 J 4,7-21; 5,1-3; Ap 22,14).

Część III: Zastosowanie

Do przemyślenia: William Barclay powiedział, że być prawdziwie religijnym znaczy miłować Boga i bliźnich, których Bóg stworzył na Jego obraz. Ta miłość nie jest pustą, nieokreśloną sentymentalnością, ale pełnym poświęceniem się Bogu wpływającym z serca w praktycznej służbie dla bliźnich.

1. Przeczytaj Pwt 6,5. Ten werset jest częścią *Szema*, wyznania wiary judaizmu. Każde judaistyczne nabożeństwo zaczyna się tym zdaniem. Każde żydowskie dziecko uczy się tego zdania na pamięć tak wcześnie, jak to możliwe. Przypomina ono, że nasza miłość do Boga musi być dla nas najważniejsza. Przeczytaj słowa Jezusa w Mt 22,34-40. W jaki sposób jesteśmy podobni do faryzeuszki przedstawionych w tych słowach? Jak nowe przymierze podkreśla zastosowanie miłości?

2. Bóg daje nam swoje prawo w kontekście Jego niepojętej miłości. Porównaj więc Boga z ludzkością do więzi między rodzicem i dzieckiem. Jaki jest cel prawa w więzi miłości? Jak granice i wyrażane oczekiwania budują więź? Czego prawo Boga i wyznaczone przez Niego granice uczą nas o charakterze Boga?

3. Wymień dwa lub trzy konkretne wydarzenia z życia Jezusa, będące przykładem tego, jak miłuje On bliźniego jak samego siebie. Wyobraź sobie Jezusa przechadzającego się ulicami twojego miasta. Jak okazywałby miłość twoim bliźnim i dlaczego w taki sposób? Kiedy łamiesz któreś z Bożych przykazań, łaska Boża przychodzi ci z pomocą. Czy to znaczy, że łaska unieważnia prawo? Wyjaśnij swoją odpowiedź. Pomyśl o przypadkach, w których doceniłeś granice wyznaczone w *Biblii*, Kościele czy społeczeństwie. Podziel się przykładami z uczestnikami lekcji.

4. Stare przymierze odgrywało istotną rolę w wyjściu Izraelitów z Egiptu. To przymierze było znakiem Bożej opiekuńczej miłości i troski. Jak w twoim duchowym życiu przymierze przekłada się na oznaki Bożej miłości i troski? Jaka jest twoja rola w procesie doświadczania tego, co znaczy żyć w więzi przymierza z Chrystusem?

5. Przeczytaj jeszcze raz cytat Williama Barclaya w części Do przemyślenia. Zastanów się, w jaki sposób miłujemy Boga i ludzkość „nieokreśloną sentymentalnością”. Co możesz zrobić w swoim zborze, by zachęcić innych do szczerego miłowania Boga i bliźniego? Nazwij rzeczy, sprawy i okoliczności, które tłumią twoją szczerłość. Jak możesz pokonać te przeszkody?

6. Jak zauważyliśmy, prawo Boże dane Izraelitom było niemal do bólu szczegółowe. Dlaczego Bóg tak bardzo interesował się sposobem życia Jego dzieci? Czy dla naszego dobra, czy dla Jego dobra? Omów tę kwestię. Czy nasze wybory wpływają na Boga? Wyjaśnij swoją odpowiedź.

7. Zarówno Izrael jak i Kościół, jako wybrane przez Boga, były i są w posiadaniu czegoś, czego świat potrzebował i nadal potrzebuje, ale czego sobie niemal zupełnie nie uświadamia. Izrael przeważnie niewiele czynił, by to zmienić. Czy to możliwe, że dzisiaj ryzykujemy to, iż staniemy się nieskuteczni i nieistotni? Wyjaśnij swoją odpowiedź.

8. Czasami słyszymy twierdzenie, że Dziesięcioro Przykazań stało się obecnie jedynie dziesięcioma propozycjami. Czy i my czasami zachowujemy się tak, jakbyśmy wyznawali ten pogląd? Wyjaśnij swoją odpowiedź. Jak możemy odróżnić wolność od permissywnizmu?

9. Czy posłuszeństwo prawu jest warunkiem więzi z Bogiem? Jeśli tak, czy błędem jest twierdzenie, że Boży dar życia wiecznego i Jego stałej obecności jest w jakimś sensie warunkowy? Wyjaśnij swoją odpowiedź. Czy mamy podstawę, by wierzyć w bezwarunkowość Bożej miłości? Dlaczego tak albo dlaczego nie?

10. Myśląc o kwestii posłuszeństwa jesteśmy skłonni traktować je jak coś, co *czynimy*. Czy nie jest prawdą, iż posłuszeństwo to opis tego, jakimi *jesteśmy*, kiedy wybieramy więź z Bogiem? Wyjaśnij swoją odpowiedź.